

بازار آب به چه کار آید؟

مریم کارگر نجفی، معاون وزیر نفت از اجرای طرح بازار آب در کشور خبیر داد و گفت: این طرح یکی از پروژه‌های پیشران در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان است.او توضیح می‌دهد که

وزارت نیرو وظیفه دارد تا آب پایدار مورد نیاز مردم و کشور

را تأمین کند؛ اما باید توجه کرد که اگر مدیریت مطلوبی بر

منابع آبی انجام نشود، نمی‌توان آب مورد نیاز را به‌درستی

به ذی‌نفعان رساند.

به گفته این مقام وزارت نیرو، اگر قیمت‌گذاری، نظارت و شفافیت خوبی در راستای اجرای طرح بازار آب سمنان اعمال شود، فرصت خوبی برای تشویق کشاورزان در راستای صرفه‌جویی در مصرف آب و در اختیار قرار دادن منابع صرفه‌جویی شده به سایر بخش‌ها فراهم خواهد شد و تلاش می‌شود تا کشاورزان از سود حاصل از فروش منابع آبی صرفه‌جویی شده برخوردار شوند و این امتیازی برای خود آنها نیز محسوب می‌شود.

راه‌اندازی بازار آب و پساب یکی از ضرورت‌هاست و البته در این بازار آنچه تعیین‌کننده‌است، معادله کشف قیمت خواهد بود چرا که بازیگران این بازار باید در یک فضای شفاف بتوانند تصمیم بگیرند و از پاداش‌های احتمالی بهره‌مند شوند. سیاست‌های مدیریت مصرف آب به‌ویژه در بخش کشاورزی نیاز به یک استراتژی شفاف دارد و تنها به توصیه نمی‌شود مصرف را کنترل کرد.

با این حساب تلاش وزارت نیرو برای راه‌اندازی بازار آب در استان‌های دارای افت محسوس ذخایر آب‌های زیرزمینی یک گام به جلو قلمداد می‌شود و وقتی می‌توان به آینده این بازار امیدوار بود که بهره‌برداران و ذی‌نفعان از حضور در این بازار و مدیریت مصرف، بهره اقتصادی ببرند.

بنابراین در گیر کردن منافع کشاورزان بسا بهره‌وری آب به‌عنوان شرط لازم پیچیدگی‌های خاصی را دارد که گره‌گشایی از آن نیازمند اولویت‌دادن به سیاست‌های بهره‌وری آب و مدیریت مصرف به جای عرضه آب به هر قیمت است.

مهم این است که آب اثری ملی، بین‌نسلی و جبران‌ناپذیر قلمداد کنیم و قدر آن را بدانیم. راستی قدر و قیمت آب در بازاری که قرار است راه‌اندازی شود، جذاب خواهد بود؟ آگاه کردن و اقناع کشاورزان یک اصل انکار ناشدنی است اما آنها در جست‌وجوی گزینه‌های مطلوب‌تر هستند و مهم این است که امتیازها-به‌گونه‌ای دیده شود که به تغییر الگوی رفتار مصرفی آنها منجر نشود. در بازار آب هر چه امتیاز صرفه‌جویی بیشتر و جذاب باشد، یک سرمایه‌گذاری کلان و آینده‌نگرانانه خواهد بود. تردید نکند.

نقد خبر

رونق تعاونی در تجارت با همسایگان

آمارهای مربوط به صادرات تعاونی‌ها حاکی از این است که با رونق تجارت با همسایگان در سال‌های اخیر، این بخش از اقتصاد ایران نیز فعالیت‌بهتری داشته و توانسته رکوردهای بهتری در صادرات غیرنفتی ثبت کند. براساس آمارهای گمرک ایران، صادرات غیرنفتی تعاونی‌ها در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ از رشد ۲۰درصدی برخوردار بوده و به ۱٫۵ میلیارد دلار رسیده است. آخرین آمارهای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نشان می‌دهد رونق صادرات تعاونی در یکی دو سال اخیر به‌مراتب بهتر از سال‌های قبل بوده است.

مهدی مسکنی، معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این‌باره به ایسنا می‌گوید: صادرات بخش تعاون از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا خرداد ۱۴۰۲ به بیش از ۱٫۷ میلیارد دلار رسیده که نسبت به دوره زمانی مشابه در سال قبل، ۲۰درصد بیشتر است. او سهم بخش تعاون از صادرات غیرنفتی در سال گذشته را ۲٫۹ درصد ذکر کرده و از هدف‌گذاری برای شناسایی کشورهای هدف و توانمندسازی و برندسازی برای رشد صادرات شرکت‌های تعاونی خبر داده است. طبق اظهارات مسکنی، تعاونی‌های مرزنشین خط مقدم صادرات بخش تعاون هستند که با افزایش سهمیه صادراتی مرزنشینان از ۳۰۰ دلار به ۶۰۰ دلار در سال‌جاری، فعالیت آنها چشمگیرتر نیز خواهد شد.

در حال حاضر ۷۵درصد صادرات غیرنفتی ایران به مقصد ۵ کشور هدف چین، ترکیه، عراق، هند و امارات است، ولی صادرات تعاونی‌ها به ۱۰ کشور هدف ترکیه، قطر، امارات، عراق، عمان، روسیه، افغانستان، پاکستان، ارمنستان و قزاقستان صورت می‌گیرد که نشان از تنوع مقاصد صادراتی تعاونی‌ها همچون تنوع محصولات آنها دارد. مطابق آخرین آمارها میزان صادرات تعاونی‌ها در ۵ماه گذشته ۲۰درصد نسبت به دوره مشابه گذشته رشد داشته در حالی که میانگین رشد کل صادرات غیرنفتی کشور در این بازه زمانی معادل میانگین رشد تعاونی‌ها بوده است.

مهم‌ترین مزیت تعاونی‌ها نسبت به سایر مدل‌های اقتصادی تـسـاـبـ‌اـوـری، انعطاف‌پذیری و قابلیت رقابت‌پذیری است. از سوی دیگر، تعاونی‌ها برای حضور در بازارهای جهانی انگیزه بالایی دارند و به‌خصوص در دوره جدید که تجارت با همسایگان به یکی از محور تجارت ایران تبدیل شده و پیچیدگی‌های این تجارت نیز در مقایسه با سایر کشورها کمتر است، به‌نظری می‌رسد تصد دولت با حمایت و تسهیلگری خود می‌تواند در جهت مانع‌زدایی از مسیر صادراتی تعاونی‌ها گام بردارد و سهم این بخش از اقتصاد ایران را به حدی که مدنظر قانون اساسی است، برساند.

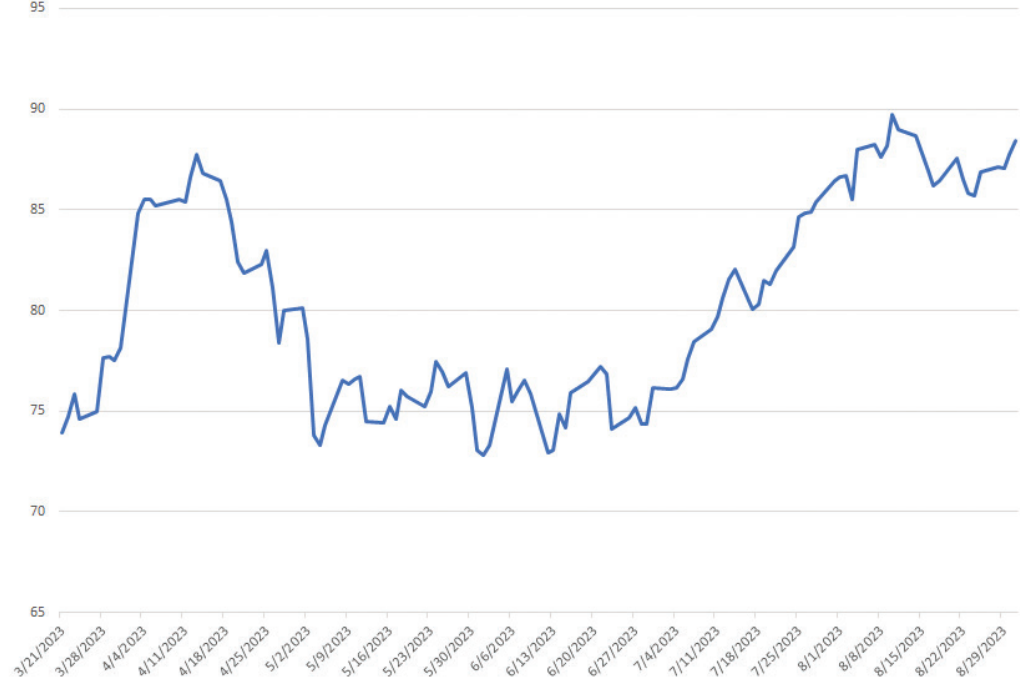
رشد ۳۰درصدی مصرف برق صنایع

علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو، سال ۱۴۰۱ در بخش صنعتی ۱۶درصد رشد مصرف برق ثبت و در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال گذشته ۱۴درصد به رشد مصرف اضافه شده است. به‌طور کلی ۳۰درصد به مصرف برق صنعتی کشور اضافه شد و این به رونق تولید و تداوم فعالیت بخش صنعت در گرم‌ترین روزهای سال و در زمان اوج مصرف کشور انجامید.

چشم‌انداز مثبت قیمت نفت

نظرسنجی رویترز: تولید نفت ایران به بالاترین میزان از سال ۲۰۱۸ میلادی رسیده است

میانگین قیمت سید نفتی اوپک از ابتدای سال 1402 تا کنون - به دلار

پلاس بوده است.بنابراین، سیگنال اخیر از سوی مسکو، نشان می‌دهد که هر دو کشور ممکن است این کاهش تولید داوطلبانه را در اکتبر هم تمدید کنند. هر چند این مقام بر نفوذ نفتی روسیه جزئیاتی از پارامترهای جدید را رسانه‌ای نکرده اما علاوه بر احتمال کاهش تولید نفت این کشور، تحلیلگران انتظار دارند که عربستان سعودی کاهش داوطلبانه تولید نفت خود به میزان یک میلیون بشکه در روز را تمدید کند و به محدودیت عرضه گروه اوپک پلاس بیفزاید. ریاض در ابتدای اوت، این کاهش داوطلبانه را برای سبتمبر تمدید کرد و وزارت انرژی عربستان سعودی اعلام کرد که ممکن است این کاهش، تمدید شده یا افزایش بیشتری پیدا کند.

قیمت بالاتر می‌رود یا نه؟

از سوی دیگر نظرسنجی جدید رویترز از ۳۷قصدادان و تحلیلگر نشان می‌دهد که میانگین قیمت هر بشکه نفت برنت در سال میلادی جاری، ۸۲دلار و ۴۵سنت خواهد بود که بالاتر از پیش‌بینی قیمت ۸۱دلار و ۹۵سنت در نظرسنجی ماه ژوئیه است. آنها میانگین قیمت هر بشکه نفت سبک آمریکا را هم برای امسال ۷۷دلار و ۸۲سنت برآورد کرده‌اند. مت شروود، دبیر ارشد واحد اطلاعات اکونومیست توضیح می‌دهد: پیش‌بینی می‌کنیم که بازار نفت در ۳ماهه سوم و ۳ماهه چهارم سال ۲۰۲۳، با کمبود عرضه قابل توجه روبه‌رو شود. بسیاری از دولت‌های جهان پس از برداشت حجم زیادی نفت از ذخایر استراتژیک، اکنون به‌دنبال بر کردن مجدد این ذخایر هستند و این امر، تقاضا را بالاتر خواهد برد.

نگاه‌ها به ریاض دوخته شده

ششبه خبری بلومبرگ هم از معامله‌گران و تحلیلگران بین‌المللی نفت پرسیده که آیا عربستان در ماه آینده بازهم سیاست کاهش تولید را ادامه می‌دهد که ۲۵ذرفز از ۲۵تحلیلگر و معامله‌گر گفته‌اند عربستان سعودی این اقدام داوطلبانه را حداقل تا یک‌ماه دیگر ادامه خواهد داد. باب مک‌نالی، رئیس گروه مشاوران

به‌گفته این مقام ارشد نفتی، در ابتدای دولت سیزدهم، تولید روزانه نفت ایران به ۲٫۲ میلیون بشکه و میزان میعانات گازی روی آب هم به ۸۷میلیون بشکه رسیده بود که حالاومی‌گوند: همه این میعانات به فروش نرفته و تولید هم به ۳٫۵میلیون بشکه افزایش یافته است. نظرسنجی جدید رویترز میزان تولید نفت ایران در ماه گذشته میلادی را ۱٫۱میلیون بشکه در روز برآورد کرده که بالاترین میزان تولید نفت در سال ۲۰۱۸ یعنی از زمان اعمال دور تازه‌ای از تحریم‌های آمریکا در کشور از اوپک برجام است که به‌گفته تحلیلگران، صادرات بالاتر، نتیجه موفقیت ایران در دور زدن تحریم‌های آمریکاست.

تلاش روس‌ها برای توافق جدید

الکساندر نواک، معاون نخست‌وزیر روسیه، به ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور این کشور اعلام کرد که روسیه با شش‌کای خود در اوپک پلاس برای کاهش صادرات نفت به توافق رسیده است و هفته آینده، پارامترهای اصلی جدید را اعلام خواهد کرد. روسیه که دومین صادرکننده بزرگ نفت در جهان است، به همراه عربستان سعودی، تولید و صادرات نفت خود را کاهش داده است که علاوه بر کاهش توافق شده تحت توافق اوپک

قیمت هر بشکه نفت اعضای اوپک در ماه اوت ۲۰۲۳میلادی – دلار					
مری	ونزوئلا	مری	گبرگاسول	اتنگولا	سبک بصره
۶۲٫۵۸	۸۴٫۵۸	۸۴٫۵۸	۸۷٫۰۱	۸۱٫۷۵	۸۱٫۷۵
سبک عربی	سبک عربی	سبک عربی	موربان	مخلوط صحرا	مخلوط صحرا
۸۵٫۶۵	۸۵٫۶۵	۸۵٫۶۵	۸۴٫۱۱	۸۵٫۴۰	۸۵٫۴۰

نقشه واردات کالای اساسی در ۵ ماهه ۱۴۰۲

تجارت	وزن واردات	ارزش واردات	تغییر نسبت	تغییر نسبت
براساس آمار گمرک ایران، در ۵ماهه سال جاری ۸ میلیون و ۸۵۳ هزار تن کالای اساسی به ارزش ۶ میلیارد دلار وارد کشور شده است. این مقدار در مقایسه با ۵ماهه سال قبل، از نظر وزن ۷٫۵درصد و از منظر ارزش ۳٫۵درصد کاهش نشان می‌دهد. به گزارش همشهری، حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی و جایگزینی دلار ۴۲۰۰تومان با دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰تومانی برای واردات این اقلام در کنار افزایش تولید داخلی برنج و گندم، از جمله دلایلی است که به کاهش واردات اقلام اساسی در ۵ماهه امسال کمک کرده است.	۸۷۸ میلیون تن	۶ میلیارد دلار	۷٫۵ درصد	۱۳٫۵ درصد

رکوردداران افزایش واردات	رکوردداران کاهش واردات	رکوردداران افزایش واردات	رکوردداران کاهش واردات
جو	جو	برنج	برنج
تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱
۲۸۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۲۸۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۶۳۳٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۶۳۳٫۰۰۰/۰۰۰ دلار
ذرت	ذرت	گندم	گندم
تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱
۱٫۴۹۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۱٫۴۹۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۵۳۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۵۳۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار
روغن خوراکی	روغن خوراکی	شکر خام	شکر خام
تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱	تغییر نسبت به ۱۴۰۱
۱٫۱۴۶٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۱٫۱۴۶٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۱۵۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار	۱۵۵٫۰۰۰/۰۰۰ دلار

کارنامه واردات اقلام اساسی

بررسی جزئیات واردات کالاهای اساسی در ۵ماهه امسال حاکی از این است که در این دوره ذرت عمده‌ترین کالای وارداتی بوده و یک میلیارد و ۹۹۵میلیون دلار واردات آن شده است. بعد از آن، رکورد دومین کالای اساسی وارداتی به روغن‌های خوراکی اختصاص داشته که تأمین ارز آن معادل یک میلیارد و ۱۴۶ میلیون دلار بوده است. همچنین سومین رکورد واردات کالاهای اساسی به دانه‌های روغنی با تأمین ارز ۹۵میلیون دلار اختصاص داشته و بعد از آن برنج با ۶۳۳ میلیون دلار و گندم با ۵۳۵ میلیون دلار در رتبه‌های چهارم و پنجم قرار گرفته‌اند. طبق آمارهای گمرک ایران، رتبه‌های ششم تا دهم واردات کالاهای اساسی در ۵ماهه امسال به‌ترتیب به جو با ۲۸۵میلیون دلار، شکر خام با ۱۵۵ میلیون دلار، لاستیک سنگین با ۱۴۹ میلیون دلار، کاغذ چاپ و تحریر با ۱۱۵ میلیون دلار و خمیر کاغذ با ۱۰۷ میلیون دلار اختصاص داشته است.

بهبه‌سازی مصرف سوخت باید اولویت باشد

جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران: مصرف سوخت ما حتی در خودروهای صفر هم کاهش نیافته و روند مصرف افزایشی است. بعد از کرونا رشد مصرف بنزین ۱۶درصد افزایش داشته است. بهبه‌سازی مصرف باید اولویت اصلی ما باشد.

اصل ماجرا

کاهش قیمت روغن، نامرئی نشود

به‌دنبال کاهش قیمت جهانی روغن خام، قیمت انواع روغن نباتی داخل که عمدتاً با مواداولیه وارداتی تولید می‌شوند از ۹شهریورماه حدود ۱۰ تا ۱۵درصد کاهش پیدا کرد. این کاهش قیمت براساس مصوبه ۶شهریور کار گروه تنظیم بازار بوده و سازمان حمایت نیز قیمت‌های مصرف‌کننده جدید برای انواع روغن نباتی تولید داخل را در سایت **www.124.ir** بارگذاری کرده است. بااین حساب، خریداران روغن نباتی از این به بعد باید روغن موردنیاز خود را ۱۰ تا ۱۵درصد ارزان‌تر از قبل خریداری کنند.البته وقوع این اتفاق نادر در اقتصاد متورم ایران، موانع و چالش‌هایی دارد که می‌تواند کام خریداران را تلخ کند؛ اما اصل ماجرا چیست؟

پیش از این سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اعلام کرده بود که بنا به تصمیمات کارگروه تنظیم بازار، قیمت مصرف‌کننده انواع روغن نباتی نیمه‌جامد و مایع در بسته‌بندی‌های مختلف در دامنه ۱۰ تا ۱۵درصد کاهش خواهد یافت و همه کارخانه‌های روغن نباتی ملزم به کاهش قیمت هستند. در این اطلاعیه سازمان حمایت، ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان‌ها موظف شده بودند برای جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده احتمالی، ضمن نظارت بر رعایت قیمت‌های مندرج در سامانه ۱۲۴، کنترل لازم را برای فروش موجودی‌های کارخانه‌ها و حلقه‌های توزیع (شرکت‌های پخش، عمده‌فروشی‌ها، خرده‌فروشی‌ها، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، مجازی و…) با قیمت‌های جدید انجام دهند و با هر گونه تخلف

براساس قوانین و مقررات جاری کشور برخورد قانونی کنند. نکته قابل توجه این است که براساس آخرین قواعد قیمت‌گذاری کشور، کالاهای موجود در سطح عرضه دارای قیمت تولید و فروشندگان مکلف به رعایت قیمت مصرف‌کننده به‌عنوان سقف هزینه بر داخلی توسط مشتری هستند. در این وضعیت، در دوره‌هایی که کالاها با افزایش قیمت مصوب مواجه می‌شوند، فروشنده مکلف است کالا را بسا همان قیمت مصرف‌کننده بفروشد که پایین‌تر از نگرانی پیرامون وضعیت چین وجود دارد و اگر سعودی‌ها، روزتر از موعد به کاهش داوطلبانه تولید پایان دهند، ممکن است فروشندگان به بازار بازگردند.

قیمت بالاتر می‌رود یا نه؟

از سوی دیگر نظرسنجی جدید رویترز از ۳۷قصدادان و تحلیلگر نشان می‌دهد که میانگین قیمت هر بشکه نفت برنت در سال

میلادی جاری، ۸۲دلار و ۴۵سنت خواهد بود که بالاتر از پیش‌بینی قیمت ۸۱دلار و ۹۵سنت در نظرسنجی ماه ژوئیه است. آنها میانگین قیمت هر بشکه نفت سبک آمریکا را هم برای امسال ۷۷دلار و ۸۲سنت برآورد کرده‌اند. مت شروود، دبیر ارشد واحد اطلاعات اکونومیست توضیح می‌دهد: پیش‌بینی می‌کنیم که بازار نفت در ۳ماهه سوم و ۳ماهه چهارم سال ۲۰۲۳، با کمبود عرضه قابل توجه روبه‌رو شود. بسیاری از دولت‌های جهان پس از برداشت حجم زیادی نفت از ذخایر استراتژیک، اکنون به‌دنبال بر کردن مجدد این ذخایر هستند و این امر، تقاضا را بالاتر خواهد برد.

نتیجه این اتفاقات، نامرئی شدن اتفاق خوبی است که با کاهش ۱۰تا۱۵درصدی قیمت روغن برای خانوارها رخ خواهد داد؛ این روغن مورد نیاز سازمان حمایت و سازمان تعزیرات، به‌صورت ویژه بر این مورد خاص نظارت و حتی با تشویق فروشگاه‌هایی که روغن‌های قیمت قبل را دارند، زمینه‌رایی اعمال تخفیف روی موجودی روغن فروشگاه‌ها فراهم کنند تا با فروش این روغن‌ها باقیمت‌های جدید که ۱۰ تا ۱۵درصد پایین‌تر است، هم امکان تخلف و سوءاستفاده به حداقل و هم شریعتی این تورم منفی در اقتصاد متورم ایران به کام خانوارها برسد.

خبر
۴۸ درصد مخازن سدها پر است

حجم آب موجود در مخازن سدها به ۲۳میلیارد و ۷۵۰میلیون مترمکعب رسیده که معادل ۴۸درصد گنجایش این مخازن است. به گزارش همشهری، میانگین ارتفاع ریزش‌های جاری در سال آبی جاری (اول مهر ۱۴۰۱ تا شامگاه ۵ شهریور ۱۴۰۲) معادل ۲۰۹٫۴میلی‌متر بوده که این میزان نسبت به دوره مشابه در سال آبی قبل ۴درصد افزایش یافته؛ اما در مقایسه با میانگین دوره‌های مشابه در ۴۳سال گذشته ۱۴درصد کمتر است. باوجود شرایط نامساعد بارندگی، عملکرد وزارت نیرو در حوزه سدها نسبتاً بهتر بوده و با مدیریت انقباضی منابع توانسته است موجودی آب در مخازن را نسبت به مدت مشابه در سال آبی قبل ۱۵درصد افزایش دهد. براساس آمار جدید وزارت نیرو، ورودی آب به سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری تاکنون بالغ بر ۳۸میلیارد و ۳۳۰میلیون مترمکعب بوده است که این مقدار نسبت به ورودی ۳۰میلیارد و ۱۳۰میلیون مترمکعبی در مدت مشابه در سال آبی گذشته، ۲۷درصدافزایش نشان می‌دهد. طبق اطلاعات حوزه آب، در این بازه زمانی، خروجی آب از سدها ۱۷درصد نسبت به سال آبی قبل افزایش یافته و از رقم ۲۸٫۷میلیارد مترمکعب به ۳۳٫۶میلیارد مترمکعب در سال جاری رسیده است. براساس این گزارش، حجم آب موجود در مخازن سدها در سال جاری ۲۳میلیارد و ۷۵۰میلیون مترمکعب است که نسبت به مدت مشابه سال آبی قبل، ۱۵درصد بیشتر است.

ورودی آب به مخازن سدها	خروجی آب از مخازن سدها
۳۸٫۷۳۳٫۰۰۰/۰۰۰ مترمکعب	۳۳٫۶۰۰٫۰۰۰/۰۰۰ مترمکعب
تغییر نسبت به سال قبل	تغییر نسبت به سال قبل
۲۷%	۱۷%
موجودی آب در مخازن سدها	موجودی آب در مخازن سدها
۲۳٫۷۵۰٫۰۰۰/۰۰۰ مترمکعب	۲۳٫۷۵۰٫۰۰۰/۰۰۰ مترمکعب
تغییر نسبت به سال قبل	تغییر نسبت به سال قبل
۱۵%	۱۵%